

Sygn. akt III CZ 58/09

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa Z.K.

przeciwko Z.W. i A.W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 4 grudnia 2009 r.,

zażalenia pozwanych

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 26 sierpnia 2009 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie i zasądza od pozwanych na rzecz powoda po 900 (dziewięćset) zł kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną pozwanych i oddalił ich wniosek o zwolnienie od należnej od niej opłaty sądowej.

Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 5 maja 2009 r. oddalił apelację pozwanych od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Gospodarczego w K., którym zasądzono na rzecz powoda od każdego z pozwanych po 67 411,82 zł z tytułu zobowiązania regresowego, powstałego na skutek zaspokojenia przez powoda należnych od spółki cywilnej zobowiązań podatkowych. W skardze kasacyjnej pozwani oznaczyli wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 134 824 zł, stanowiącą sumę wartości zasądzonych roszczeń.

Sąd drugiej instancji uznał, że zachodzące między pozwanym współuczestnictwo procesowe nie jest współuczestnictwem materialnym. To oznacza, że roszczenie każdego ze współuczestników procesowych podlega oddzielnej opłacie sądowej i oddzielnej ocenie co do dopuszczalności skargi kasacyjnej. W konsekwencji skarga kasacyjna podlega odrzuceniu, ponieważ wartość przedmiotu zaskarżenia, ze względu na niepodlegającą zliczeniu wartość roszczeń, jest niższa niż siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych (art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c.). Wniosek o zwolnienie od opłaty sądowej od skargi kasacyjnej podlega natomiast oddaleniu, albowiem pozwanych – z powodu odrzucenia skargi – nie obciąża obowiązek uiszczenia opłaty.

Postanowienie zaskarżyli w całości pozwani. W zażaleniu zarzucili naruszenie art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c. oraz art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie ulega wątpliwości, że będący współnikami spółki cywilnej powód i pozwani ponosili odpowiedzialność solidarna za zobowiązania podatkowe spółki (art. 874 k.c.). Przyjmuje się zgodnie w literaturze i orzecznictwie, że w wypadku

odpowiedzialności solidarnej zachodzi współuczestnictwo materialne w sporze (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 lutego 1964 r., II CZ 6/64, OSNC 1964, nr 12, poz. 267 i z dnia 23 marca 2006 r., II CZ 17/06, niepubl.). Solidarność w zobowiązaniu – co trafnie podkreśla się w piśmiennictwie - trwa jednak tylko do chwili jego wykonania i nie istnieje w zobowiązaniach regresowych. Dochodzone zatem przez powoda roszczenie regresowe, z tytułu spełnienia obciążającego także pozwanych solidarnego zobowiązania podatkowego spółki, jest zatem roszczeniem opartym nie – jak twierdzą skarżący – na wspólnym ich obowiązku w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c., ale na jednakowej – w myśl art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c. – podstawie faktycznej i prawnej. Z chwilą spełnienia przez powoda solidarnego zobowiązania podatkowego powstało bowiem przysługujące mu przewidziane w art. 376 § 1 k.c. roszczenie o zwrot przez każdego ze współdłużników odpowiedniej części spełnionego świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2001 r., V CKN 500/00, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 90). Między pozwanymi zachodzi zatem formalne współuczestnictwo w sporze (art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c.). W takiej zaś sytuacji – jak trafnie przyjął Sąd Apelacyjny – o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczona oddzielnie dla roszczenia dochodzonego od każdego z pozwanych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 marca 2002 r., I CZ 11/02, niepubl. i z dnia 12 stycznia 2004 r., I PZ 109/03, OSNP 2004, nr 2-3, poz. 405). Taki sam sposób oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia dotyczy także sytuacji, w której po stronie skarżących zachodzi współuczestnictwo materialne oparte na tej samej podstawie faktycznej i prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 stycznia 1997 r., I PKN 65/96, OSNP 1997, nr 17, poz. 317, i z dnia 21 marca 1997 r., I PKN 61/97, OSNP 1998, nr 1, poz. 16).

Reasumując, zarzut naruszenia art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c. należało uznać za nieuzasadniony. W konsekwencji chybiony jest także zarzut naruszenia art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, albowiem – jak trafnie uznał Sąd Apelacyjny – z powodu odrzucenia skargi kasacyjnej bezprzedmiotowy stał się wniosek pozwanych o zwolnienie ich od uiszczenia należnej od skargi opłaty sądowej.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁴ i 105 § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).